SUOMEN SÄHKÖNKÄYTTÄJÄT

# ASIANTUNTIJALAUSUNTO

TaV@eduskunta.fi
HE 199/2021 vp.

## SUOMEN SÄHKÖNKÄYTTÄJÄT RY:N LAUSUNTO LAISTA SÄHKÖNTUOTANNON JA -KULUTUKSEN VÄLISTÄ TASAPAINOA VARMISTAVASTA TEHORESERVISTÄ ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Suomen Sähkönkäyttäjät ry (ELFi) kiittää talousvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua asiasta HE 199/2021 vp.

ELFi edustaa yli 1 GWh vuodessa kuluttavia sähkön netto-ostajia. Jäsenyrityksemme ovat kaupan, teollisuuden ja palvelualojen yrityksiä, joille luotettavat sähkömarkkinat ovat merkittävässä roolissa yritysten kokonaiskustannusten hallinnassa.

Sähkönkäyttäjille markkinoiden tehokkuus, puolueettomuus ja läpinäkyvyys ovat merkittäviä arvoja yritysten kilpaillessa investoinneista Suomeen sekä kustannusten hallinnassa. Hyvin toimiva asiakaskeskeinen sähkömarkkina tuo sekä yrityksille että Suomen kansantaloudelle merkittävää taloudellista lisäarvoa.

### 1 ELFin kommentit HE 199/2021 vp

Tehoreservi on tarpeellinen varmennus sähkömarkkinamekanismien riittämättömyyden tai teknisten vikojen aiheuttamilta häiriöiltä, jotka voisivat pahimmassa tapauksessa lamauttaa yhteiskunnan toimintaa merkittävässä määrin sähkön tehovajeen myötä.

Hallituksen esityksessä on laajennettu onnistuneesti mahdollisuutta tehoreservin tarjontaa koskemaan yhä pienempiä joustoyksiköitä sekä energiavarastoja. ELFi tukee kyseistä kehitystä tarjonnan monipuolistamiseksi.

Kun historiallisesti tehoreservillä varauduttiin sähkökysynnän kasvuun, niin nykyisin suurimmat uhat kohdistuvat joko sähkönsiirtoyhteyksien toimimattomuuteen tai tuotannon häiriöihin. Tämä on myös nostettu keskeisesti esiin HE 199/2021:n perusteluissa.

> *Suomen sähköjärjestelmän suuri tehovajaus tulevina talvina sekä siitä aiheutuva voimakas riippuvuus naapurimaista tapahtuvasta sähköntuonnista asettavat vahvan perusteen sähköntuotannon ja kulutuksen välisen tehoreservijärjestelmän jatkamiselle. Tehoreservijärjestelmän jatkamisella vähennettäisiin merkittävästi riskiä joutua rajoittamaan sähkönkulutusta tuontihäiriötilanteessa tai muissa merkittävissä sähköjärjestelmän häiriötilanteissa. (s.15 HE 199/2021 vp)*

Suomen Sähkönkäyttäjät ry
Eteläranta 10, PL 10
00131 HELSINKI

Puhelin 010 2354 888
Fax (09) 62 4462

info@elfi.fi
www.elfi.fi

Y-tunnus 2794775-5
EU transparency reg.
069250127054-82

Muutos on tapahtumassa myös reservin osallistumisessa. Aikaisemmin pelkästään fossiilisiin polttoaineisiin pohjautuvien reservien aika on loppunut, ja reservien tarjonta on monipuolistunut. Kehitys energiamarkkinoilla johtaa siihen, että lähestyttäessä 2030 vuosikymmentä hiileen pohjautuvaa tuotantoa on yhä vähemmän käytössä ja kulutusjouston merkitys lisääntyy. Tämän muutoksen tulee näkyä myös nyt ehdotetussa esityksessä.

Edellä mainituista syistä sekä tasapuolisuuden ja syrjimättömyyden näkökulmasta Suomen sähkönkäyttäjät ehdottaa tehoreservijärjestelmän rahoitusta laajennettavaksi siten, että siihen osallistuvat jatkossa myös sähköntuottajat. Tällöin sähkönkäyttäjät yhdessä energiateollisuuden kanssa pystyvät yhdessä taloudellisesti kantamaan vastuun siitä, että Suomesta saadaan riittävästi reservejä takaamaan sähköjärjestelmän turvallisuus myös poikkeustilanteissa.

Ehdotuksemme tarkoittaa muutosta lain 12 §:ään seuraavasti.

| 12§ muutoksen jälkeen | 12§ alkupäinen |
|---|---|
| Järjestelmän rahoitus | Järjestelmän rahoitus |
| Tehoreservijärjestelmä rahoitetaan sähköjärjestelmän ja kantaverkon hyödyntämiseen perustuvilla sähkönkulutukselle *ja -tuotannolle* kohdistettavilla erillisillä maksuilla, joita järjestelmävastuuseen määrätty kantaverkonhaltija on oikeutettu keräämään siirtopalveluiden käyttäjiltä. Maksuilla voidaan kattaa järjestelmävastuuseen määrätylle kantaverkonhaltijalle tästä laista johtuvien velvoitteiden hoitamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset sekä kohtuullinen korvaus järjestelmän hoitamisesta. Maksujen määräytymisperusteiden tulee olla tasapuolisia ja syrjimättömiä. | Tehoreservijärjestelmä rahoitetaan sähköjärjestelmän ja kantaverkon hyödyntämiseen perustuvilla sähkönkulutukselle kohdistettavilla erillisillä maksuilla, joita järjestelmävastuuseen määrätty kantaverkonhaltija on oikeutettu keräämään siirtopalveluiden käyttäjiltä. Maksuilla voidaan kattaa järjestelmävastuuseen määrätylle kantaverkonhaltijalle tästä laista johtuvien velvoitteiden hoitamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset sekä kohtuullinen korvaus järjestelmän hoitamisesta. Maksujen määräytymisperusteiden tulee olla tasapuolisia ja syrjimättömiä. |
| Maksujen määräytymisperusteet tulee julkaista. | Maksujen määräytymisperusteet tulee julkaista. |

Muita muutosehdotuksia ELFillä ei lakiehdotukseen ole.

Kunnioittavasti
Pasi Kuokkanen
Suomen Sähkönkäyttäjät ry